

גליון אל"ף ה' הַדְּבָרִים

דברי תורה של המגיד מישרים החסיד שבכהונה הגה"ח ר' ארי' ליבוש הכהן וויינפעלד ז"ל

מאמר חיבת הקודש

דברים ערבים ומתוקים, מלאים זיו ומפיקים, ששמע מקדושים וצדיקים

ביאור נפלא

למה חשש אברהם אבינו על גמליו מגזל ושיצאו זמומין
ובתוכו ד"ת של כ"ק מרן רבינו הק' זי"ע

ויקה העבד עשרה גמלים מגמלי אדוניו (בראשית כד י)

עי' רשיז"ל שכתב ניכרין היו משאר גמלים, שהיו יוצאין זמומים מפני הגזל, שלא ירעו בשדות אחרים, ע"כ ותמיה לי מאוד על רשי"ז ז"ל, שקרא ושנה זאת עוד הפעם, להלך בפסוק ויפתח הגמלים (שם לב) ותמיה לי על שנית"ו את טעמ"ו בסתימת פיהם.

ויש לפרש עפימ"ש כ"ק רבינו (שליט"א) זי"ע, לעיל פ' לך בפסוק למען ייטב לי בעבורך, ופירשיז"ל יתנו לי מתנות, וקשה דהלא שונא מתנות יחיה, ובפרט שמצינו אצל אברהם אבינו, שלא רצה ליקח ממלך סדום, וא"כ למה שינה מנהגו אצל פרעה שרצה לקבל מתנות.

ובפשטות יש לומר על דרך אפשר, דאין הכי נמי דאברהם אבינו ע"ה לא לקח גם מפרעה, וכמ"ש התיב"ע והווי ליה מדיליה אלא מאי טעמא צפה שיתנו לו מתנות, וי"ל דהוא היה מתירא שלא יהרגוהו, א"כ אמר אמרי נא אחותי את, למען ייטב לי בעבורך, שיתנו לי מתנות, אבל הוא באמת לא ירצה ליקח משום שונא מתנות, ועי"ז וחיתה נפשי בגללך, כי השכר של שונא מתנות הוא שיחיה.

אבל רבינו שליט"א תירוץ בנועמו, דאברהם אבינו היה סוף מעשה במחשבה תחילה, שיצטרך ליתן מתנות, והיה קשה לו איך יפריד בין הדבקים, להיות לו להפצו בקדושה ומעתה יתהפך ח"ו לסומאה, ע"כ היה מקווה שפרעה יתן לו מתנות, וזה לא יכניס בגדר קדושה, ומזה יתן מתנותיו כמו שכ' רשיז"ל להלך בפסוק (כה ו) ולבני הפלגשים וגו' נתן אברהם מתנות, שמה שניתן לו מתנות על אודות שרה, הכל נתן להם, מפני שלא רצה להנות מהם עכל"ק.

ולפי"ז יש לומר שהבהמות הללו, שנחלת שפרה עליו, להיות לו ולחלקו, והכניסם בקדושה תחת רשותו, אלו לא היה צריכים להיות זמומים כיון שממילא אינם אוכלים מגזל, אלא הגמלים הללו שמתירא שיראו בשדות האחרים, י"ל שזה היה מאלו שהיה מניח לבני הפלגשים, ואלו מעולם לא כנס לתוך רשותו, ולא נתקדשו כשאר חפציו, ע"כ שפיר היו צריכים להיות זמומים.

פרשת חיי שרה

שנה ב' גליון ל"ט

כולל בתוכו

מאמר חיבת הקודש

מאמר פניני המגיד

מאמר ארי' שואג

מאמרים ומכתבים

מאמר פניני המגיד

מאמרים ודברים יקרים, מתוך דרשותיו נאמרים, שרשם לעצמו במשך השנים

ויקם שדה עפרון וגו'. ע"י רש"ז"ל שפי' תקומה היה לו שיצא מיד הדיוט ליד מלך וצ"ב

ונלפענ"ד לפרש ענין התקומה, דהנה כל ברואי העולם נכללים בדומם צומח חי מדבר והכל ברא לכבודו וחיותו של כל דבר ודבר היא הניצוץ שבו וצריך תיקון שיתעלה מעלה לעשות נח"ד לפניו ועי"ז יבוא להתיקון השלם ואכמ"ל, ואיתא בספ"ק דהקרקע הוא דומם, ויש לו עליה ע"י שיצמח ועי"כ כבר התעלה מבחי' דומם לבחי' צומח, ואח"כ בא הבהמה ואוכלת עשב השדה ועי"כ כבר נתעלה עוד יותר לבחי' חי, ואח"כ בא האדם ושוחר הבהמה ואוכלה ועי"כ שוב נתעלה גם לבחי' מדבר, ועשיו כבר בא לתיקון השלימות

ולפי"ז פירשו מאמר הגמ' ע"ה אסור לאכול בשר, כי כל ענין אכילת בשר הוא בכדי להעלות בחי' חי לבחי' מדבר, ומה יתרון למדבר כ"א לימוד תורתו, משא"כ ע"ה אין לו יתרון על שאר בע"ח ולכן אסור לו לאכול בשר כי בחי' החי לא יבא ע"י לשום תיקון ולפי"ז מה מתוק דברי רש"י ז"ל תקומה היה לו להשדה בא מיד לתיקון כהשלם והיה לה תקומה בשביל שיצא מרשות הדיוט ליד מלך, כי ברשות ההדיוט היה צריכה לילך מחיל אל חיל עד שיבא לתיקון השלם כנ"ל, משא"כ כשנעשתה החפץ של הצדיק כבר יש לה תקומה ובאתה לתיקון השלימות אף בהיות עודנה בבחי' דומם כי החפץ של יש לה קדושה מיוחדת, וכמבואר באוהב ישראל פ' משפטים בפ' וברך את לחמך וגו'

וכה דבר בקדשו רבינו שליט"א בליל ש"ק פ' ויצא שנתשכ"ו לפ"ק בענין אבנים של יעאע"ה שהתחילו מריבות זו עם זו אף שהאבן הוא דומם והאין יכולים לריב זע"ז אע"כ כיון שבאו ליד יעקב כבר עלתה מעלתם ונשגבה מאוד הרבה מותר משאר סתם דומם ע"כ תודה"ק.

ואברהם זקן בא בימים וה' ברך את אברהם בכל. ואיתא במדרש תנחומא בזכות הפרשת מעשר

ונלפענ"ד עפי"ד החת"ס זצלה"ה בפ' עשר תעשר וגו' דאמרו חז"ל עשר בשביל שתתעשר וכן מצינו ובחוננו נא בזאת שע"י צדקה יזכה לעושר וכבוד והטעם שהיות שדרך האדם להתאות לעושר ע"כ לא דברה תורה אלא כנגד יצה"ר, שבאמת גם בלימוד התורה מצינו אורך ימים בימינה ובשמאלה עושר וכבוד וא"כ יש לחוש שילמוד בשביל שיתעשר, וכדי שילמוד תורה לשמה שהוא המעולה ולא ישיאנו יצרו ללמוד כדי לזכות לעושר וכבוד, לכן נתן הקב"ה מצות מעשר שבה הבטיח לעושר ועי"ז ילמוד תורה לשמה וז"ש למען תלמד ליראה ע"כ

ועפי"ז פ' כ"ק מון שליט"א בשנת תשט"ז פ' ראה מש"כ המד' ושמחת בכל הטוב אין טוב אלא תורה לפיכך עומד משה ומזהיר את ישראל עשר תעשר עשר בשביל שתתעשר, וא"ת הרי צריך האדם גם לעשירות כדי שיהיה פנוי לעסוק בתורה כ"א אין קמח אין תורה ע"ז אמר לפיכך משה מזהיר את ישראל עשר תעשר בשביל שתתעשר

ועי"ז יהיה יכולים לקיים ושמחת בכל הטוב אין טוב אלא תורה עכדה"ק

וז"ש ואברהם זקן ואיתא בגמ' שהיה זקן ויושב בישיבה ולפי הנ"ל שניהם הפשט והדרוש עולין בקנה אחד דכיון שהיה לומד תורה ע"כ זכה לזקנה כי אורך ימים בימינה, כתיב בה דהיינו למימינים בה ולא כיון דעתו ח"ו לעשירות, ואעפ"כ וה' ברך את אברהם בכל, וע"ז שפיר הוסיף המד' דהיה בזכות הפרשת מעשר עי"ז זכה לעשירות ומתוך כך היה פנוי לעסוק בתורה לשמה ועי"ז זכה לאריכות ימים.

ואברהם זקן בא בימים, וחז"ל דרשו זקן ויושב בישיבה, וה' ברך את אברהם בכל ופי' רש"י בכל בגימ' בן וצ"ב ההמשך.

אולי יל"פ ע"פ מש"כ בספ"ק תפארת שלמה פ' תולדות לפ' דרך הלצה וזל"ק במדרש מפני מה היו אמותינו עקרות מפני שהקב"ה מתאוה לתפלתם של צדיקים, דהנה מדרך העולם שהבנים מבטלים אבותם מת"ת ותפלה במקריהם אשר לא טוב, ולכן אנו מבקשים שיתן לנו זרעא חייה וקיימא די לא יפסוק מפתגמי אורייתא שנוכל להגות בתורה ובמצוות עכ"ז שיהיו בריאים ושלמים כל הימים ולא יבטלו אותנו בדאגותיהם עליהם, וכמ"ש לא תגרעו מלבניכם דבר יום ביומו. ר"ל לא תגרעו מעבודתכם ע"י בניכם דבר יום ביומו. וזהו שהיו עקרות כדי שיוכלו להתפלל בדויה מיושבת כי הקב"ה מתאוה לתפלתן של הצדיקים עכלה"ק.

ולפי"ז יל"פ ואברהם זקן, וכבר דרשו חז"ל מלמד שהיה זקן ויושב בישיבה, והיה מלא וגדוש בלימוד התורה רק אז ברך את אברהם בכל דהיינו בן ולא קודם לכן כדי שלא יתבטל מת"ת ותפילה והבן.

מגמלי אדוני. ע"י רש"ז"ל שכ' ניכרין היו משאר גמלים שהיו יוצאין זמומים מפני הגזל שלא ירעו בשדות אחרים ע"כ ותמיה שרשיז"ל קרא ושנה זאת עוד הפעם להלך בפ' ויפתח הגמלים וז"ל ויפתח, התייר זמם שלהם שיה סותם את פיהם שלא ירעו בשדות אחרים וצ"ב אמאי מפרש עוה"פ וגם אמאי לא כ' הלשון משום גזל כמו בפ' הנ"ל, וגם קשה קושית המדרש המובא ברמב"ן ששאלו לר' חייא בר אבא דהכי לא היה גמליו של אאע"ה דומים לחמורו של רפ"י שלא היה צריך לשמור מן הדברים האסורים לבעליו להאכילו כ"ש גמליו של אברהם ואין לזממם כי לא יאונה לצדיק כל און עכ"ל"ק

ו"ל עפי"מ"ש בספ"ק ישמח משה פרשה זו בפסוק גר ותושב ליישב קושית הרא"מ שפסוק זה משמע שאמר אברהם ואם לאו אטלנו מן הדין כיון שא"ל הקב"ה לזרעך אתן את הארץ, ובפ' לך כ' רש"י והכנעני והפריזי אז יושב בארץ ולא זכה בה אברהם עדיין, ועי' שם שתי' שהקנין של א"א היה מכי דייש אמצרי כדאיתא חז"ל (ב"ב כ') הלך בה לארכה ולרחבה קנה דכ' קום התהלך בארץ

ושם נאמר בפירוש אחרי הפרד לוט מעמו וא"כ יפה אמר הכתוב והכנעני והפריזי אז יושב בארץ עכדה"ק

עכ"פ היוצא לנו מזה דאחר שפרד לוט מעמו זכה בה א"א מן הדין, וא"כ אף אם בהמותיו של אאע"ה היו יוצאים לעולם זמומים, מ"מ עכשיו וכאן בא"י לא היו צריכים באמת להיות זמומים, כי אף אם אכלו באמת היו אוכלים מן הדין, ואין כאן שום גזל, וא"כ מיושב קושית המדרש כי אין כאן שום און, אבל א"א טעמו ונימוקו עמו שלא להנות עדיין ע"כ סתם פיהם, ודו"ק

ההצליח ה' דרכו אם לא. ע"י באלשי"ך הק' מה שפי' בנועמו על מה עשה סימן וניחוש הלא ראה בפירוש שהמים עלו לקראתה ובודאי צדיקת היתה ועי"ש

ולענ"ד יש לפרש שאליעזר לא נתפעל כלל במה שראה הנס שהמים עלו לקראתה, כי עדיין היה חושש אולי הוא מכח הס"א רח"ל, שבא להטעותו להביא אשה ממשפחה שאינה הגונה, שבזה תלוי ועומד כל העתיד של הכלל ישראל

וכבר כ' הישמח משה זצלה"ה בכמה מקומות [ע"פ יוצא ועוד] שיעקב אבינו ע"ה אמר הסירו את אלהי הנכר ועי"ז ונקומה ונעלה וכו' כי זולת זה לא זזו רגלי בהמתו וזמה אנו רואין פליאות איך שצאן קדשים לא רצו לפסוע אפילו פסיעה של קטנה שלא כדת של תורה, והק' דא"כ בהמתן של אברהם למה היו צריכין לצאת זמומות, ות' דהיינו מפני שאין סומכין על הנס, ועוד דבכה"ג לאו בכלל שמירה הוא כיון שהאדם יכול לשמור א"ע עיין שם פ' ויצא

ע"כ כדי לברר את זאת עשה סימן, כי אליעזר ידע שאין הקב"ה מביא תקלה לבהמתן של צדיקים ולפי"ז אם היו זאת איזהו השפעה מרוחות הטומאה ח"ו אז לא היו בהמתן של צדיקים באים לידי תקלה שיכשלו בה ח"ו אבל מכיון שראה שכילו הגמלים לשתות אז נתברר לו שמאת ה' היתה זאת והוא ממקום קדוש יהלכון ע"כ ויקח העבד וגו'

צא ולמד עד היכן יצא עבד מבית הקודש מבוסס בקדושה מביתו של א"א שלא להתפעל משום ניסים שיראה ועד היכן היה נזהרין לבטלי נגיע אפילו אפס קצהו ובזה יובן שהיה מחייב לדעת ההצליח ה' דרכו מצד הקדושה או ח"ו אם לא דהיינו שח"ו בא מהסט"א וע"כ הוצרך לברור.

הערת המגיד

בשנת תשכ"ח כותב המחבר הערה לזכרון

בד"ת של ליל שב"ק כיון רבינו לדברי אחיו הגדול ממנו ודבריו הם כבר כתובין בספרו עצי חיים עה"ת חלק א' דף טז. בתחלת הדף עיי"ש ודברי רבינו הם כמעט ממש אות באות כדבריו. ע"כ

פאמר ארי' שוואג

דרשות נלהבות, לעורר הלכבות, במקהלות אלפי רבבות

דברי הספד שאמר לפני מטתו

של חותנו הגאון החסיד ר' אפרים פריעדמאן ז"ל

י"ג אב תשמ"ז לפ"ק

רעדט דאך פאר א ציבור, ווי אזוי א יוד האט געפיהרט א שטוב, זיין קידוש יעדע וואך בדמעות שלישי, זיין קריאת שמע ליינען, זיין תהילים זאגן, זיין בענטשן, זיין סדר נאכט, עס איז נישט געווען קיין מידעקייט, עס האט געדארט ביז 3 אדער 4 פארטאגס, קיין איין דיבור חול האט ער נישט גערעדט, ער האט נישט מאריך געווען מיט קיין תורה, בלויז פארציילט ניסי ציאית מצרים.

ס'איז געווען ניכר, אז עס איז געווען אן געזאפט, פון זיינע גרויסע צדיקים, אזוי וויא מען האט שוין דערמאנט, זיין רבי דער גלאנטער רב ז"ל, וואס איז געווען און אונגעריען, א עמוד ענן און אן עמוד אש, ארויס געגעבען טויזענטער תלמידים, וואס ער איז געפארן זיין חתונה אריבער די גרעניץ מיט 12 בחורים, פון טשעכיי קיין אונגארן, ער האט אים מחבב געווען אויסער געווענליך שטארק, ער האט מקיים געווען והיו פניך רואות את מוריך, כל ימי חייו איז די צורה פון זיין רבי, געשטאנען פאר זיין פנים, ער האט קיינמאל נישט פארגעסן פון אים.

און שפעטער האט ער זוכה געווען, ער איז געפארן צו בעלזער רב ז"ל, נאכדעם איז ער געקומען צום רבין זי"ע, איז די אלע צדיקים זיי זיצן אויבן אויפן עולם העליון, זיי האבען אפארגעגען, זיי האבען דא איבער געלאזט א יוד דא זאגט ער נאך א דבר תורה פון דעם צדיק, דא זאגט ער נאך א דברי תורה פון יענעם צדיק, און שפתותיהם דובבות בקבר, זיי האבען הנאה דאס אויז די מחלוקת פון די צוויי מ"ד, איינער זאגט ווען זעהט מען אזניך תשמענה אחריו, ווען די מטה מען טראגט וואס מען זאגט דער זאגט אהער דער זאגט אהין, קען מען זען אז ער איז א בן עולם הבא, ניין זאגט דער אנדערע מאן דאמר, דאס אין שוין צו שפעט נאר כל שרבותיו נוחין הימנו, וויא לאנג ער האט געלעבט בחיים חיותו, איז אלע זיינע רב'ים בעולם העליון האבען הנחה געווען, זיי האבען איבער געלאזט אזא תלמיד וואס זאגט נאך זייערע ווערטער, איז יעצט פלוצלינג שאפט זיך א זאך נעכטן צו היינט אינדערפרי, דער אייבערשטער קומט אריין און בית המדרש 3 אזייגער, מיין גוטע פריינד ר' אפרים איז נישט דא מער, וויא איז ער, ער פלעגט קומען יעדען צופרי, ער איז שוין נישט דא, זיינע רב'ים פלעגען געניסן, א נחת רוח און הימל, זיי האבען א תלמיד, פלוצלינג מען זעט שוין נישט דעם נחת רוח, "אה" דער תלמיד קומט ארויף בעולם העליון, דאס מאכט א גרויסן רעש.

בעט מען אלע צדיקים אין אים, ער זאל זיין א מליץ יושר פארן כלל ישראל, ער זאל אויס בעטען, עס זאג זיין א ריכטיגע נחמה פארן גאנצען כלל ישראל, און בפרט פאר די משפחה, איך וויל בעטן מחילה, און נאמען פון די משפחה, דער אמת איז מען האט אזוי מקיים געווען כבוד אב, וויא די קינדער דא אלע אן אויסנאם, איז באמת געווען א מאסטער פאר די משפחה, וואס יעדער קען זיך אפפלערנען, מען האט געטוהן וואס מען קען, זאל ער זיין א מליץ יושר, פאר די שוויגער, פאר אלע קינדער, פאר אלע אייניקלעך, און פאר די איר אניקלעך, זאל זיין ובלע המות לנצח, ומחה ה' דמעה מעל פנים, במהרה בימינו אמן.

דער שווער ז"ל ר' אפרים בן מו"ר ר' שמואל חיים, ער איז געווען און א גרויסען סאטמערער בית המדרש, וואס פאבהעלטענסמעסיג איז עס די גרעסטע בית המדרש און גאנצען קדור הארץ, עס דרייען זיך דארטען א טאג טויזענטער יודען, איז ער געווען פון די ערשטע 10 יודען, דער אייבערשטער האט אים ארום גענומען ר' אפרים, הבן יקר לי אפרים, דאס איז מיין גוטער פריינד, ער האט געפענט די טיר פון בית המדרש ער דאווענט, נישט נאר דיך האב איך ליב נאר פאר אלע יודען וועל איך מוחל זיין, קומט אויס אז אזא יוד האט מען אוועק גענומען, די מדת הדין און דעם חרון אף פונעם גאנצען דור, אז און אזא בית המדרש איז ער געווען פון די עשרה ראשונים, זאגט די פסוק שלמה המלך זאגט אשרי איש שומע לי, וואויל דעם מענטש וואס הערט מיך צו, לשקוד על דלתותי, ער עפענט אויף די טיהר, די טיהר איז נאך נישט אפגען ר' אפרים האט געפענט די טיהר, ער איז געווען פון די ערשטע צען מענטשן, יום יום טעגליך ער איז קיינמאל נישט פארשלאפן, עס איז געווען א חתונה ער איז נאך געשלאפען נאר א שעה, איז ער געקומען פארטאגס און בית המדרש אריין.

זאגט דער פסוק וויטער כי מוצאי מצא חיים, ער האט מיך געפונען, זאגט דער אייבערשטער איך זיך דארט אליין, איך ווארט יודען זאלט קומען דער יוד האט מיך געפונען און דארך דעם איז מצא חיים ויפק רצון מד' בלי ספק בו יאר זייטער האט באקומען די ערשטע הארץ אטאגען האט ער נאכדעם מאריך ימים געווען בו יאר דאס איז דער זכות פון דע פארטאגס וואס ער איז אויפגעשטאנען

די משנה זאגט און אבות, אז אמת גייט אוועק, באגלייט אים נישט, לא כסף ולא זהב ולא מרגליות טובות אלא תורה מצות און מעשים טובים, נאר דאס באגלייט דעם מענטש, געווענטליך א מענטש אויף דעם עולם ארבייט אויף געלט, מען פארדינט פרנסה, איז דער געלט דער גוטע פריינד פונעם מענטש, וואלט דאך דער געלט געדארפט באגלייטען דעם מענטש, דערווייל ווען א מענטש גייט אוועק פון דער וועלט, באגלייט אים נישט דאס געלט, ער זאגט וואס מיין גוטע פריינד, איך וועל טרעפן אנדערע גוטע פריינד, וואס וועלן מיך אסאך בעסער ליב האבען, אבער די תורה וואס ער האט געלערענט דאס באגלייט אים.

יא דאס איז מיין ריכטיגער גוטער פריינד ר' אפרים, איי וועט איר פרעגען, וואס הייסט איז דען נישט דא אנדערע גוטע פריינד, איז קודם כל ניין, אסאך אזעלכע איז נישט דא, נאר אפי' די וואס איז יא דא עס אז נישט דומה איין גוטער פריינד, צו דער צווייטער גוטער פריינד, יעדער יוד דינט דעם אייבערשטען אויף אנדערע בחינה, מיט אנדערע גשמאק, איז דער תורה הק' קלאגט נאך יעדער יוד, וואס האט עקסטערע ליב געהאט די תורה, וואס איז געווען א פריינד פאר די תורה, ער האט ליב געהאט די געשמאק פון דעם יוד דעם געשמאק פון יענע איד אס איז נישט דא קיין ערזאץ פאר דעם איז דער תורה הק', תורה תורה חגיגי שק! די תורה קומט און באוויינט אזא יוד.

א יוד וואס איז אויף געשטאנען פרי פארטאגס, איך קען נישט אריין גיין און פרטים און מהלך החיים, מען

די גמ' זאגט און שבת איהו בן עולם הבא, ווער איז א בן עולם הבא, זאגט די גמ' באזניך תשמענה אחריו, ווען מען טראגט ארויס א מטה פון א מת, וואס די מענטשן זאגן אויף אים, דעמאלט'ס זעהט מען אז מען זאגט אויף אים זכותים אז ער איז א בן עולם הבא, זאגט דער צווייטער מאן דאמר, כל שרבותיו נוחין הימנו, ווער זיינע רב'ים האבן הנאה פון אים, דער איז א בן עולם הבא, דארף מען פארשטיין, וואס איז די מחלוקת צווישען די צוויי מאן דאמורים, און וואס זענען זיי מחולק.

האב איך געקלערט אזוי צו זאגען, און אמת'ן אריין בין איך נישט ראוי צו זאגען דא גארנישט, נאר וואס דען עס שטייט דאך און שולחן ערוך, אז עס איז א מצוה צו זאגען דברי הספד, און ארויס ברענגען באיסל דברי שבח, עס איז פארהאנען יודן וואס מען דארף זיכן שבחים, דא איז פארקערט אונז ווייס מען ניטאמאל אלע שבחים, און מען קען נישט זאגען אלע שבחים, איך וויל נאר זאגען אזוי פיל, אז דער אלשיך הקדוש זאגט שלמה המלך זאגט און משלי, אשרי אדם שומע לי, וואויל איז דער מענטש וואס הערט מיך צו, לשקוד על דלתותי יום יום, ער איז שוקד אויף מיינע דלתות, דאס מיינט מען די דלתות הבית הכנסת, דלתות הייסט ווען עס איז נאך צו געמאכט, ווען עס איז אפען הייסט עס א פתח, ער איז שוקד ווען די טיר איז נאך צוגעמאכט, ער איז דער ערשטער וואס עפענט די בית המדרש, לשמור מזוזות פתחי, כי מוצאי מצא חיים ויפק רצון ד'.

זאגט דער אלשיך הק' פשט, און דעם פסוק מיט די גמ' עס שטייט און זוהר הק' אויכעט, דער אייבערשטער קומט אריין און בית המדרש ולא מצא בו עשרה, און ער טרעפט נישט קיין מנין יודן, מיד הוא כועס, רעגט זיך דער אייבערשטער אויף, זאגט דער זוהר הק', עס איז א משל, אז א מלך האט זיך אפגעשמיסט זיך צו טרעפן מיט זיין מיליטער, אויף יענעם און יענעם פלאץ, דער מלך זאגט אויך וועל זיין דארט צופרי קום א הין, דער מלך איז צייטליך ער קומט צו גיין ער טרעפט נישט קיינעם, ווערט דער מלך אויפגערעגט וויא איז מיין מיליטער, וויא איז זייער דרך ארץ פאר מיר, איז מיד הוא כועס, ווערט דער מלך אויפגערעגט און ער וויל זיך נוקם זיין, אבער אזוי עס קומט צו גיין איינער, תיכף נאכען מלך פריינט זיך צו אים דער מלך, דער מלך נעמט עס ארום "אה" די ביזסט מיין גוטער פריינד, די האסט מיך ליב, די ביסט געקומען און צייט, נישט נאר דער מלך האט עס ליב, נאר דער מלך איז נאכדעם מוחל פאר אלע אנדערע, און ער נעמט אוועק דעם כעס.

זאגט דער זוהר הק', אז ווען דער אייבערשטער קומט אריין און בית המדרש, שטייט און זוהר הק' כל עשרה שכינתא קדמי ואתיא, די שכינה קומט פריער, די שכינה קומט שוין ביינאכט און בית המדרש, און ער ווארט ווען וועלן יודען קומען לערנען און דאווענען פארן הייליגן באשעפער, און דער אייבערשטער זיצט דארט, און קיינער קומט נישט ווערט ער ברוגו.

אבער אז טאמער קומט צו גיין דעם עשרה ראשונים,

מאמרים ומכתבים

מכתבים מפרי עטו נכתבים, לחבריו וידידיו נאמנים, בתורה ויר"ש מלא חפנים

מכתב שכתב להגה"צ אבד"ק זשיבוי מאנטריאל זצ"ל בשנת תשכ"ט לפ"ק לטובת מצות הכנסת כלה

בעזה"ת מוצש"ק לס' מ"אשר" שמנה לחמו "והוא יתן" מעדני מלך

שוכט"ס לכבוד הנשר הגדול בעל כנפים הסוכך באברתו, לכל הבאים בצל קורתו,

להשתשע בתורתו, על ישראל הדרתו, ה"ה הרה"ג המפואר,

מוה"ר אשר שמואל כ"ץ שליט"א אבדק"ק זשיבוי יע"א

וכעת ריש מתיבתא דישיבת תורה משה ד'סאטמאר במאנטריאל יע"א

ויגש אליו ויאמר בי אדוני ידבר נא עבדך דבר, אודות ענין נחוץ מאוד, היות שמצות צדקה הומי' בראש כל חוצות, וברחובות תתן קולה, לשמוע אנקת אסיר, לפתח בני עניים, שמהם תצא תורה, ע"כ שמעו נא כי נגידים אדבר, ומפתח שפתי מישרים, כל אמרי פי המה במשפט וצדק, ואין בהם שום נפתל ועקש.

ע"כ ברחמים ובתחנונים, נבקש ונחלה פניו, שישים נא אוזן קשבת, לאלה הדברי"ם אשר נדבר, היות שגדלה צעקת בחור אחד, [הלומד פה ישיבתנו תו"י ד'סאטמאר] עד שבא גם אצלינו, ובלב נשבר ונדכה הפיל בכי ותמרורים, לאמור אוהבי וריעי מנגד נגעי יעמודו, וקרובי מרחוק עמדו, בעת אשר חם לבי בקרבי, ובהגיגי תבער אש לוהטת, ע"י גודל מעמדי הרע רח"ל, וככה המשיך לקונן על גורלו, והנה גלוי וידוע לכל שהמדובר כעת הולך יסובב על בחור אשר לבבו פונה עם ה' כל היום, ת"ח ויר"ש מופלג, אשר כל ימיו שם לה' מעוזו שיוציא מרשת רגליו, ואעפ"כ עדיין עד עתה לא נח ולא שליו ולא שקט, ויבוא רוגז ומה נורא המחזה הזה.

והיות שביודעו ומכירו מכבר קאמינא, ע"כ האמת נגיד ולא נכחד, שה"ה ה"ב הח' המופלג וכו' ..... שהיה מתחמם כנגד אורו, בצל קורת ישיבתו הק' כמו שנה תמימה, ע"כ מעכ"ת דע שפיר בנפשי' קורות ימי חייו, וסיבת גלגולו בדרך ארוכה, ואיך שכל ימיו עד עתה היה מלא צער ויגון, וכעת שברוב חסדי השי"ת בא בקשר השידוכין בשטו"מ, עם איש יקר ערך .... וכידוע שזה עולה לסכום רב ועצום, ולרש אין כל ואין בידו לפורטה אפי' שוה פרוטה, וכיון שהוא רח"ל א לעבעדיגער יתום (כידוע), ואין לו שום עזר כנגדו, שיהיה עומד לימינו לסעודו ולתומכו כראוי.

ובעת שרבינו שליט"א היה מקדם בבריאות השלימות, היה מציץ מן החרכים, פעם כפעם להשגיח עליו בעינא פקיחא, אבל לא כן כעת שמצב רבינו שליט"א [ל'ע], אינו מספיק לכל זה, ע"כ נשאר כתורן בראש ההר וכנס על הגבעה, והוא לבדו רובץ תחת משאו הכבידה עד למאוד, גודל כים שברו, אוי מי ירפה לה.

ע"כ אנחנו קמנו ונתעודד, להיות לאחיעזר ולאחיסמך, לקיים מצות "עזוב תעזוב", ולפרוק קצת ממשאו ולטעון גם על שכמוני מעילו הכבידה, וכבר אתקינו סהדותא מפי כמה רבנים מובהקים, שמסכימים על דינו שנקבץ לו סכום הנצרך, ואנו דופקים בשערי רחמים, ללבבות רחמנים בני רחמנים, שיבואו לעזרתנו ולהמציא כופר לנפש שוקקה, ע"כ נפרוס כפינו אליו, ומבקשים ומפילים תחניתנו לפניו, שיעשה חסד ואמת לעמוד לימין אביון, להעניק לו מכל אשר ברכו ה', וגם לרבות להיות ממצדיקי הרבים, ולזכות גם אחרים במצוה גדולה הלזה, [כי גדול המעשה יותר מן העושה] באופן שיבחין בעצמו.

וזאת אשיב אל לבי, על כן אוחיל שיסביר בצחות לשונו, גודל נחיצות המדובר, והי' כי יחם לבבם לדבר מצוה זה, אז יעלה ויבוא ויגיע לסכום הגון ברצו"ה, ובה אצא ממול הדרתו, שלום לכבודו ולכבוד תורתו, ויהי רצון שבזכות שיציל נפש אחת מישראל, שהוא כמקיים עולם מלא, ריק עליו השי"ת מגבהי מרומים, כל הברכות האמורות בתורה, עד בלי די, ויזכה להרביץ תורה בנחת בהשקט ובבטח, עד ביאת גואל צדק בב"א.

הכותבים בדמע הגבאי צדקה

ארי' ליבוש הכהן וויינפעלד

